

## **Nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie dla mieszkańców powiatu.**

Mieszkańcy mogą korzystać z bezpłatnych porad prawnych na terenie każdej z gmin. Organizacją tej pomocy zajmuje się powiat pszczyński.

Od 1 stycznia 2016 roku na terenie całej Polski funkcjonuje system nieodpłatnej pomocy prawnej. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości, zakładającej stworzenie ogólnopolskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Ciężar organizacji punktów prawnych spoczywa na powiatach, gdyż jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

W powiecie pszczyńskim nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest na terenie każdej gminy: w Pszczynie oraz Pawłowicach-pięć dni w tygodniu, przez cztery godziny dziennie, w Suszcu i Woli, trzy dni w tygodniu, a w Goczałkowicach-Zdroju i Kobiórze-dwa razy w tygodniu.

Czas trwania dyżuru może ulec wydłużeniu do co najmniej 5 godzin dziennie we wszystkich punktach na obszarze powiatu w przypadku, gdy liczba osób uprawnionych, którym ma zostać udzielona nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, uniemożliwia sprawne umawianie terminów wizyt w punktach na obszarze danego powiatu.

Część punktów prowadzona jest przez adwokatów i radców prawnych wskazanych przez Okręgową Radę Adwokatów oraz Radę Okręgową Izby Radców Prawnych, a część przez organizacje pozarządowe, które zajmują się udzielaniem porad prawnych (wyłonione na podstawie otwartych konkursów ofert).

Od początku 2020 roku prócz nieodpłatnej pomocy prawnej, mieszkańcy mogą korzystać także z bezpłatnych mediacji. Na terenie powiatu mediacje udzielane są we wszystkich punktach, w każdej z gmin.

### **Rozmieszczenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej:**

Harmonogram nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego 2024.

**Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej odbywa się według kolejności zgłoszeń, po telefonicznym umówieniu terminu wizyty pod numerem (32) 44-92-378.**

## **Nieodpłatna pomoc prawna**

Ustawa zakłada, że nieodpłatna pomoc prawna i nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku. Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

1. poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądownoadministracyjnym,
2. wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego,
3. przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym,
4. sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań,
5. nieodpłatną mediację.

Nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest przez prawników, w tym adwokatów i radców prawnych.

Wymienione osoby udzielają również informacji na temat możliwości skorzystania z mediacji, mogą sporządzić zaproszenie do rozmów i inne pisma. Właściwe spotkanie mediacyjne prowadzi profesjonalny mediator.

## **Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie**

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje rozpoznanie problemu i udzielenie porady dostosowanej do indywidualnej sytuacji osoby korzystającej z porady. Osoba korzystająca jest informowana o przysługujących jej prawach oraz spoczywających na niej obowiązkach.

W razie potrzeby, podczas porady może być sporządzony wspólnie z osobą zainteresowaną plan wyjścia z trudnej sytuacji oraz udzielona pomoc w jego realizacji.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje różnorodne dziedziny, w tym między innymi kwestie zadłużenia, sprawy mieszkaniowe oraz problemy z zakresu ubezpieczeń społecznych. W ramach poradnictwa obywatelskiego może być również świadczona nieodpłatna mediacja. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie świadczone jest przez doradcę obywatelskiego.

## **Nieodpłatna mediacja**

Mediacja jest metodą rozwiązywania konfliktów, której uczestnicy poszukują najlepszych dla siebie rozwiązań. Osoba prowadząca mediację wspiera strony w znalezieniu przez nie satysfakcjonującego porozumienia. Mediacja jest dobrowolna i poufna.

Mediacje prowadzi mediator, czyli osoba profesjonalnie przygotowana do rozwiązywania sporów, która jest niezależna, bezstronna wobec uczestników i neutralna wobec przedmiotu sporu.

Nieodpłatna mediacja może być prowadzona w sprawach małżeńskich, rodzinnych, sąsiedzkich, konsumenckich i innych, w tym również w sprawach toczących się już na drodze sądowej, o ile sąd nie skierował jeszcze sprawy do mediacji sądowej.

Usługa może obejmować również:

1. rozmowę informacyjną o możliwościach wykorzystania polubownych metod rozwiązywania sporów;
2. przygotowanie projektu umowy o mediacje lub wniosku o mediacje, który osoba inicjująca mediację wystosuje do drugiej strony sporu;
3. przeprowadzenie spotkania mediacyjnego;
4. zawarcie ugody;
5. udzielenie pomocy w sporządzeniu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem, który każda ze stron mediacji może złożyć do sądu.

**Nieodpłatna mediacja nie może być prowadzona w sprawach formalnie skierowanych do mediacji (przez sąd albo inny organ), a także w sprawach, w których zachodzi podejrzenie przemocy w relacji stron.**

Czas trwania jednego spotkania z mediatorem podczas dyżuru nie może przekroczyć 2 godzin.

W przypadku stwierdzenia, że przedstawiony przez osobę uprawnioną problem nie może być rozwiązany w całości albo w części poprzez udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności stwierdzenia, że problem nie ma wyłącznie charakteru prawnego, adwokat lub radca prawny informują osobę uprawnioną o możliwościach uzyskania innej stosowej pomocy w jednostkach nieodpłatnego poradnictwa, wskazanych na liście sporządzanej przez starostę.

## **Informacja dla osób ze znaczną niepełnosprawnością ruchową.**

Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową nie są w stanie przybyć do punktu lub osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się mogą otrzymać poradę przez telefon,

Internet, poprzez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania albo w innym miejscu wyposażonym w sprzęt ułatwiający komunikację lub z dostępem do tłumacza języka migowego. Bliższe informacje pod podanym numerem do zapisów.

Osoby wyżej wymienione zobowiązane są również do złożenia pisemnego oświadczenia, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Oświadczenie składa się przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej oryginał lub kopia oświadczenia powinny trafić przed udzieleniem porady drogą elektroniczną lub telefoniczną za pośrednictwem:

- faksu (32) 44-92-345, lub
- w wersji elektronicznej na adres e-mail: pomocprawna@powiat.pszczyna.pl lub
- listownie na adres Starostwo Powiatowe ul. 3 Maja 10, 43-200 Pszczyna z opisem „Nieodpłatna Pomoc Prawna”, lub
- za pośrednictwem członków rodziny albo innych osób upoważnionych przez osobę uprawnioną do Starostwa Powiatowego w Pszczynie, Punkt Obsługi Klienta (parter).

Z ważnych powodów dopuszcza się ustalenie innej kolejności udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Kobiecie, która jest w ciąży, udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się poza kolejnością.

## **Pomoc w czasie epidemii COVID-19**

W czasie epidemii nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i mediacja są udzielane na takich samych zasadach, jakie obowiązują osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się. Oznacza to, że pomoc jest udzielana za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. W sposób zdalny może być również przeprowadzona mediacja.

Nie ma potrzeby składania oświadczenia o tym, że nie jest się w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej (w przypadku przedsiębiorców, że w ciągu roku nie byli zatrudniani pracownicy).

### **Dodatkowe informacje:**

1. Regulamin zgłoszeń wizyt na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.
2. Zasady organizacji spotkania mediacyjnego.

W dniach ustawowo wolnych od pracy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego będą nieczynne.

Więcej informacji na temat nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego można znaleźć na stronie <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl>